

DM-104

December-2022

B.Com., Sem.-I

103 : Accountancy-I

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 70

1. અમદાવાદના અરવિંદભાઈએ પોરબંદરના પરેશભાઈને તા. 01/01/22ના રોજ 100 એરકન્ડિશનર આડતથી વેચવા મોકલ્યા. દરેક એરકન્ડિશનરની મૂળ કિંમત ₹ 20,000 હતી. પરંતુ કાચું ભરતિયું ભરતિયા કિંમત પર 30% નફો ચઢાવીને બનાવવામાં આવ્યું હતું.

14

એ જ દિવસે અરવિંદભાઈએ નીચે મુજબ ખર્ચા ચૂકવ્યા :

ગાડાભાડું ₹ 10,000, નૂર ₹ 20,000, વીમા પ્રીમિયમ ₹ 20,000 એ જ દિવસે પરેશભાઈએ ₹ 12,01,000નો બેંક ડ્રાફ્ટ અરવિંદભાઈને મોકલ્યો.

તા. 31/03/22ના રોજ પરેશભાઈએ વેચાણ આંકડો અને દેવી રકમનો બેંક ડ્રાફ્ટ મોકલી આપ્યો.

તેમણે વેચાણ આંકડામાં જણાવ્યું હતું કે –

- (1) તેમણે 50 એરકન્ડિશનર દરેક ₹ 28,000ની કિંમતે રોકડેથી વેચ્યા.
 - (2) તેમણે 25 એરકન્ડિશનર દરેક ₹ 29,000ની કિંમતે મહેશને શાખ પર વેચ્યા.
 - (3) તેમણે 15 એરકન્ડિશનર દરેક ₹ 30,000ની કિંમતે નરેશને અરવિંદભાઈની ભલામણ અને જવાબદારીથી વેચ્યા.
 - (4) પરેશભાઈએ નીચે મુજબ ખર્ચા ચૂકવ્યા હતા :
જકાત ₹ 30,000, ગાડાભાડું ₹ 10,000, વેચાણ ખર્ચા ₹ 10,750.
 - (5) મહેશ અને નરેશ નાદાર જાહેર થયા અને તેમની પાસેથી 60% રકમ વસૂલ કરી શકાઈ.
 - (6) પરેશભાઈ વેચાણ પર 5% આડત અને ઉધાર વેચાણ પર 2% આસામી આડત મેળવવા હકદાર છે.
- ઉપરની માહિતી પરથી અરવિંદભાઈના ચોપડામાં (1) આડતમાલ ખાતું અને (2) આડતિયા (પરેશભાઈ)નું ખાતું તૈયાર કરો.

અથવા

(A) આડતમાલ અને વેચાણ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.

7

(B) ટૂંકનોંધ : આસામી આડત.

7

2. અમદાવાદની "નિષ્ઠા ટ્રેડર્સ"ની ભાવનગરમાં એક સ્વતંત્ર શાખા છે. આ શાખાનું તા. 31/03/22ના રોજનું કાર્ય સરવૈયું નીચે પ્રમાણે છે :

14

ઉધાર બાકીઓ	₹	જમા બાકીઓ	₹
સ્ટોક (01/04/21)	80,000	મુખ્ય ઓફિસનું ખાતું	2,80,000
દેવાદારો	2,00,000	લેણદારો	1,20,000
ખરીદી	5,00,000	વેચાણ	7,80,000
ભાડું-વેરા	80,000	કમિશન	20,000
પગાર	1,00,000		
ઓફિસ ખર્ચ	50,000		
બેન્ક સિલક	50,000		
સ્થિર મિલકતો	1,40,000		
	12,00,000		12,00,000

વધારાની માહિતી :

(1) તા. 31/03/22ના રોજ શાખાનો સ્ટોક ₹ 1,00,000 હતો.

(2) શાખાનું ફર્નિચર ખાતું મુખ્ય ઓફિસના ચોપડામાં રાખવામાં આવે છે. શાખાના ફર્નિચરના ઘસારા તરીકે ₹ 10,000 માંડી વાળવાના છે.

(3) મુખ્ય ઓફિસે ₹ 60,000ની કિંમતનો માલ શાખાને મોકલેલ છે, જે શાખાને તા. 31/03/22 સુધી મળેલ નથી.

(4) તા. 28/03/22ના રોજ શાખાએ ₹ 50,000ની રોકડ મુખ્ય ઓફિસને મોકલેલ છે, જે મુખ્ય ઓફિસને તા. 02/04/22ના રોજ મળેલ છે.

ઉપરની વિગતોને આધારે શાખાના ચોપડામાં 2021-22ના વર્ષના વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

અથવા

(A) ટૂંકનોંધ : સ્વતંત્ર શાખા.

(B) એક કંપનીનું તેના ચોપડામાં તા. 31/03/22ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું તેની શાખાનું ખાતું નીચે મુજબ હતું. તેના પરથી શાખાનું વેપાર ખાતું અને નફા-નુકસાન ખાતું તૈયાર કરો :

વિગત		શાખા ખાતું		જ.	
		₹		₹	
બાકી આગળ લાવ્યા (01/04/21)					
સ્ટોક	2,00,000		શાખાએ પરત કરેલ માલ		1,00,000
રોકડ	10,000		રોકડ ખાતે (પરચૂરણ આવક)		8,000
પેટા રોકડ	500		રોકડ ખાતે (વેચાણ)		15,00,000
			બાકી આગળ લઈ ગયા (31/03/22)		
ફર્નિચર	<u>30,000</u>	2,40,500	સ્ટોક	1,52,000	
શાખાને મોકલેલ માલ		12,00,000	રોકડ	10,000	
રોકડ ખાતે (પેટા રોકડ)		800	પેટા રોકડ	300	
રોકડ ખાતે (ખર્ચાઓ)			ફર્નિચર	<u>25,000</u>	1,87,300
મજૂરી	2,000				
પગાર	30,000				
ભાડું	15,000				
જાહેરાત	<u>7,000</u>	54,000			
નફો : સામાન્ય					
નફા-નુકસાન ખાતે		3,00,000			
		<u>17,95,300</u>			<u>17,95,300</u>

3. રામ અને શ્યામ કમ્પ્યુટર વેચવા અને નફો નુકસાન 3:2ના પ્રમાણમાં વહેંચવા સંયુક્ત સાહસમાં જોડાયા છે. 14

- (1) રામ ₹ 18,15,000 અને શ્યામ ₹ 12,10,000 સંયુક્ત સાહસ પેટે કાઢીને સંયુક્ત બેન્ક ખાતું ખોલાવે છે.
- (2) રામ ₹ 20,000નું એક એવા 80 કમ્પ્યુટર ખરીદે છે અને તેના નાણાં સંયુક્ત બેન્ક ખાતામાંથી ચૂકવે છે.
- (3) જકાત અને વીમા પ્રીમિયમના અનુક્રમે ₹ 5,000 અને ₹ 15,000 રામ પોતાની ખાનગી રોકડમાંથી ચૂકવે છે.
- (4) શ્યામ ₹ 22,000નું એક એવા 20 કમ્પ્યુટર ખરીદે છે અને તેના નાણાં સંયુક્ત બેન્ક ખાતામાંથી ચૂકવે છે.
- (5) રસ્તામાં 5 કમ્પ્યુટરને નુકસાન થયું હતું. તે સિવાયના બધા જ કમ્પ્યુટર દરેક ₹ 30,000ની કિંમતે વેચાઈ ગયા.
- (6) શ્યામે નુકસાન પામેલા 5 કમ્પ્યુટર પર દરેક નંગ દીઠ ₹ 3,000 સમારકામ અંગે ખર્ચા અને તેના નાણાં પોતાની ખાનગી રોકડમાંથી ચૂકવ્યા.
- (7) શ્યામે 5 કમ્પ્યુટર દરેક ₹ 25,000ની કિંમતે વેચી દીધા રાશ ખાતું, સંયુક્ત બેન્ક ખાતું અને સહભાગીદારોના ખાતાં તૈયાર કરો.

અથવા

- (A) આડતમાલ અને રાશ વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો. 7
- (B) અજય અને વિજય એક સહિયારા સાહસમાં સરખે ભાગે નફો-નુકસાન વહેંચવાની શરતે જોડાયા. સહિયારા સાહસમાં નીચે મુજબના વ્યવહારો થયા : 7
 - (1) અજય એ ₹ 10,00,000નો માલ ખરીદ્યો, જેના પર તેણે નૂર તથા અન્ય ખર્ચના ₹ 50,000 આપ્યા.
 - (2) વિજય એ ₹ 3,00,000નો માલ પોતાના સ્ટોકમાંથી આપ્યો અને તે અંગે ગાડાભાડાના ₹ 20,000 ચૂકવ્યા.
 - (3) વિજય એ કેટલોક માલ વેચાણ કમીશનના ₹ 30,000 આપી ₹ 11,00,000માં વેચ્યો.

(4) અજય એ વખાર ભાડાના અને પરચૂરણ ખર્ચના ₹ 10,000 આપ્યા.

(5) અજય એ બાકીનો માલ ₹ 5,60,000માં વેચ્યો અને ગાડાભાડાના ₹ 50,000 રોકડા આપ્યા.

અજયના ચોપડામાં (1) રાશ ખાતું તથા (2) વિજયનું ખાતું તૈયાર કરો.

4. કમ્પ્યુટરના મૂળભૂત અંગો સમજાવો અને હિસાબી કાર્યમાં કમ્પ્યુટરની ભૂમિકાની પણ ચર્ચા કરો. 14

અથવા

(A) હિસાબોમાં કમ્પ્યુટરની મર્યાદાઓ સ્પષ્ટ કરો. 7

(B) હિસાબી માહિતીની પદ્ધતિ અને સંચાલકીય માહિતીની પદ્ધતિ વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો. 7

5. નીચે આપેલા પેટા પ્રશ્નો માટે સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો : (કોઈપણ સાત) 14

(1) આડતમાલના ઘંઘામાં ₹ 1,00,000ની કિંમતનું અસામાન્ય નુકસાન થયું, જેનો વીમા કંપનીએ 40% રકમનો દાવો મંજૂર કરેલ છે. આડતમાલ ખાતે કુલ _____ જમા થશે.

(A) ₹ 1,00,000

(B) ₹ 60,000

(C) ₹ 40,000

(D) ₹ 50,000

(2) _____ આવર્તક ખર્ચ છે.

(A) જાહેરાત ખર્ચ

(B) મોકલેલ માલ પર વીમો

(C) માલ છોડાવવાનો ખર્ચ

(D) ઉપરના બધા જ

- (3) આસામી આડત _____ પર ગણાય છે.
- (A) ઉધાર વેચાણ
(B) રોકડ વેચાણ
(C) કુલ વેચાણ
(D) વેચેલ માલની પડતર
- (4) મુખ્ય ઓફિસ તેની શાખાને મૂળ કિંમત પર 100% ચઢાવીને ભરતિયા કિંમતે માલ મોકલે છે. તો નફો ભરતિયા કિંમતના _____ થશે.
- (A) 50%
(B) 100%
(C) 33.33%
(D) 25%
- (5) શાખાએ કરેલું ઉધાર વેચાણ શોધવા _____ તૈયાર કરવામાં આવે છે.
- (A) દેવાદારોનું ખાતું
(B) લેણદારોનું ખાતું
(C) સ્ટોક ખાતું
(D) રોકડ ખાતું
- (6) _____ પોતાના અલગ વાર્ષિક હિસાબો બનાવે છે.
- (A) સ્વતંત્ર શાખા
(B) પરતંત્ર શાખા
(C) વિદેશી શાખા
(D) ઉપરના બધા જ

(7) રાશના ધંધા માટે કયો કાયદો લાગુ પડે છે ?

- (A) 1956નો કંપનીધારો
- (B) કોઈ ખાસ કાયદો નથી
- (C) 1932નો ભાગીદારીનો કાયદો
- (D) સહકારી મંડળીનો કાયદો

(8) રાશના ધંધામાં વેચાણ બદલ ₹ 9,00,000ના બોન્ડ મળ્યા અને તે ₹ 7,50,000માં વેચી દીધા, તો રાશ ખાતાની ઉધારબાજુ કેટલી રકમ નોંધાશે ?

- (A) ₹ 9,00,000
- (B) ₹ 1,50,000
- (C) ₹ 7,50,000
- (D) ઉપરના પૈકી એકપણ નહીં

(9) નીચેનામાંથી કયા ધંધામાં રાશનો વેપાર કરી શકાય ?

- (A) દૈનિક સમાચારપત્ર
- (B) નદી પરના પુલનું બાંધકામ
- (C) દવાની દુકાન
- (D) ફર્નિચરની દુકાન

(10) _____ CPUનો ભાગ છે.

- (A) કી-બોર્ડ
- (B) નિયંત્રણ એકમ
- (C) નિર્ગમ એકમ
- (D) ઉપરના પૈકી એકપણ નહીં

(11) ટેલીના હિસાબોમાં તારીખ બદલવા માટે _____ કી દબાવવી પડે છે.

- (A) F5
- (B) F6
- (C) F2
- (D) F11

(12) આજ સુધી ટેલીના નીચેના સ્વરૂપો બજારમાં મુકાયા છે :

- (A) A1, B2, C3
 - (B) 540, 611, 723
 - (C) 5.4, 6.3, 7.2, 9, ERP 9
 - (D) ઉપરના પૈકી એકપણ નહિ
-

@geniusgurpraj

DM-104

December-2022

B.Com., Sem.-I

103 : Accountancy-I

Time : 2½ Hours]

[Max. Marks : 70

1. Arvindbhai of Ahmedabad consigned 100 Air conditioners to Pareshbhai of Porbandar on 01/01/22. The cost price was ₹ 20,000 per Air Conditioner, but the proforma invoice was made out at a figure so as to show a profit of 30% on invoice price. 14

On the same day, Arvindbhai incurred the following expenses :

Carriage ₹ 10,000, Freight ₹ 20,000, Insurance Premium ₹ 20,000.

On the same day, Pareshbhai sent a bank draft for ₹ 12,01,000 to Arvindbhai.

On 31/03/22 Pareshbhai sent at account sale and a bank draft for the amount payable.

He reported in the account sale that -

- (1) He sold 50 Air Conditioners at ₹ 28,000 each for cash.
- (2) He sold 25 Air Conditioners at ₹ 29,000 each to Mahesh on credit.
- (3) He sold 15 Air Conditioners at ₹ 30,000 each to Naresh on the recommendation and responsibility of Arvindbhai.
- (4) Pareshbhai paid the following expenses :
Octroi ₹ 30,000, Carriage ₹ 10,000, Selling expenses ₹ 10,750.
- (5) Mahesh and Naresh became bankrupt and 60% could be received from them.
- (6) Pareshbhai is entitled to receive a commission of 5% on sales and 2% del credere commission on credit sales.

From the above information, prepare in the books of Arvindbhai :

- (1) Consignment Account
- (2) Consignee's (Pareshbhai) Account

OR

- (A) Explain difference between consignment and sale. 7
- (B) Short Note : Del Credere Commission 7

2. "Nishtha Traders" of Ahmedabad has an independent branch at Bhavnagar. The Trial Balance of this branch as on 31/03/22 is as under :

14

Debit Balance	₹	Credit Balance	₹
Stock (01/04/21)	80,000	Head office Acc.	2,80,000
Debtors	2,00,000	Creditors	1,20,000
Purchases	5,00,000	Sales	7,80,000
Rent and taxes	80,000	Commission	20,000
Salary	1,00,000		
Office expenses	50,000		
Bank balance	50,000		
Fixed Assets	1,40,000		
	12,00,000		12,00,000

Additional Information :

- (1) Stock at branch on 31/03/22 was ₹ 1,00,000.
- (2) The furniture acc. of a branch is maintained in the books of head office. ₹ 10,000 is written off as depreciation on the furniture of the branch.
- (3) Head office had sent goods worth ₹ 60,000 to the branch which is not received by branch till 31/03/22.
- (4) The cash remittance of ₹ 50,000 by branch to head office on 28/03/22 was received by the head office on 02/04/22.

From the above particulars, prepare final accounts of 2021-22 in the books of branch.

OR

- (A) Short Note : Independent Branch

(B) In the books of a company, the following branch account was prepared for the year ended on 31/03/22. Prepare branch : trading and profit and loss account. 7

Dr.		Branch Account		Cr.	
Particulars	₹	Particulars	₹		
To Balance b/d (01/04/21)		By goods returned by Branch Acc.		1,00,000	
Stock 2,00,000		By cash Acc. (sundry income)		8,000	
Cash 10,000		By cash Acc. (sales)		15,00,000	
Petty cash 500		By balance c/d (31/03/22)			
Furniture <u>30,000</u>	2,40,500	Stock 1,52,000			
To goods sent to Branch Acc.	12,00,000	Cash 10,000			
To cash Acc. (petty cash)	800	Petty cash 300			
To cash Acc. (expenses)		Furniture <u>25,000</u>		1,87,300	
Wages 2,000					
Salary 30,000					
Rent 15,000					
Advertisement <u>7,000</u>	54,000				
To profit transferred to General P & L Acc.	3,00,000				
	<u>17,95,300</u>			<u>17,95,300</u>	

3. Ram entered into a Joint venture with Shyam to sell computers and to share profit or loss in the proportion of 3 : 2.

14

- (1) Ram contributed ₹ 18,15,000 and Shyam contributed ₹ 12,10,000 towards the venture with which a joint banking account was opened.
- (2) Ram bought 80 computers at ₹ 20,000 each and paid for them from the joint banking account.
- (3) Custom charges and insurance premium ₹ 5,000 and ₹ 15,000 respectively were paid by Ram from his private cash.
- (4) Shyam bought 20 computers at ₹ 22,000 each and paid for them from the joint banking account.
- (5) The whole lot (except 5 computers which were damaged in transit) was sold at a price of ₹ 30,000 each.
- (6) Shyam spent ₹ 3,000 for each of the 5 damaged computers for repairs and paid for them from his private cash.
- (7) 5 computers were finally sold by Shyam at ₹ 25,000 each.

Prepare Joint Venture Account, Joint Banking Account and Partner's Accounts.

OR

- (A) Explain difference between consignment and joint venture. 7
- (B) Ajay and Vijay entered into Joint Venture to share profit or loss equally. The following transactions took place in the Joint venture : 7

- (1) Ajay purchased goods of ₹ 10,00,000 and paid freight and other expenses ₹ 50,000.
- (2) Vijay supplied goods of ₹ 3,00,000 from his stock and paid ₹ 20,000 for carriage.
- (3) Vijay sold some of the goods for ₹ 11,00,000 allowing sales commission of ₹ 30,000.

- (4) Ajay paid storage and miscellaneous expenses ₹ 10,000.
- (5) Ajay sold the remaining goods for ₹ 5,60,000 and paid ₹ 50,000 for carriage.

Prepare (1) Joint Venture Account and (2) Vijay's Account in the books of Ajay.

Explain basic components of computer and also discuss role of computers in accounting. 14

OR

- (A) Clarify limitations of computers in accounting. 7
- (B) Explain difference between accounting information system and management information system. 7

5. Select correct option for the following sub-questions : (any seven) 14

(1) The abnormal loss of ₹ 1,00,000 occurred in consignment business. The insurance company accepted 40% claim. Total amount of _____ will be credited to consignment account.

(A) ₹ 1,00,000

(B) ₹ 60,000

(C) ₹ 40,000

(D) ₹ 50,000

(2) _____ is recurring expense.

(A) Advertisement expense

(B) Insurance on goods sent

(C) Goods clearing charges

(D) All of above

- (3) Del Credere commission is calculated on _____.
- (A) Credit sales
 - (B) Cash sales
 - (C) Total sales
 - (D) Cost of goods sold
- (4) Head office sent goods to its branch at Invoice price. Invoice price is 100% plus on original price. So profit will be _____ on invoice price.
- (A) 50%
 - (B) 100%
 - (C) 33.33%
 - (D) 25%
- (5) _____ is to be prepared to ascertain sales on credit by branch.
- (A) Debtors' account
 - (B) Creditors' account
 - (C) Stock account
 - (D) Cash account
- (6) _____ prepares its own separate final accounts.
- (A) Independent branch
 - (B) Dependent branch
 - (C) Foreign branch
 - (D) All of above

(7) Which Act applies to the joint venture business ?

- (A) Companies Act, 1956
- (B) No particular law
- (C) Partnership Act, 1932
- (D) Co-operative Societies Act

(8) Bonds of ₹ 9,00,000 are received against sales done in joint venture business and they are sold for ₹ 7,50,000, then what amount is recorded on the debit side of joint venture account ?

- (A) ₹ 9,00,000
- (B) ₹ 1,50,000
- (C) ₹ 7,50,000
- (D) None of the above

(9) In which of the following business, joint venture can be possible ?

- (A) Daily Newspaper
- (B) Construction of a river bridge
- (C) Medical shop
- (D) Furniture shop

(10) _____ is a part of CPU.

- (A) Key Board
- (B) Control Unit
- (C) Output Unit
- (D) None of the above

(11) _____ key is used to change Date in Tally.

- (A) F5
- (B) F6
- (C) F2
- (D) F11

(12) So far following versions of Tally have been put into market.

- (A) A1, B2, C3
 - (B) 540, 611, 723
 - (C) 5.4, 6.3, 7.2, 9, ERP 9
 - (D) None of the above
-